

Kanskje – kanskje ikke

DEN 17. MARS hadde jeg et innlegg i BT hvor jeg utfordret Helge Drange til å gi en forklaring på hvorfor jordens temperatur ikke har steget siden slutten av 90-årene, samtidig som atmosfærens innhold av CO₂ har vært jevnt økende. Helge Drange har tatt min utfordring på alvor og kommer med et svar i BT den 7. april («Jordens temperatur vil stige»). Hovedinnholdet i Helge Dranges innlegg er en helt plausibel forklaring på hvorfor jordens temperatur ikke har steget de siste 12–15 årene, hvor han særlig refererer til variasjoner i skydannelse og solinnstråling.

JEG SYNES dette er et godt svar på mitt spørsmål om ikke andre faktorer enn bare CO₂ har vesentlig betydning for jordens temperaturendring. Da er det desto mer overraskende når han avslutter med en påstand om at disse faktorene ikke kan virke mer enn i høyst 15 år, og at vi derfor må regne med, hvis ikke noe uventet skjer(!), at temperaturen igjen vil begynne å stige «i løpet av et fåtalls år». Med en slik konklusjon synes jeg det hadde vært mer dekkende med en overskrift som «Jordens temperatur vil kanskje stige – eller kanskje ikke».

SÅ MITT SPØRSMÅL tilbake til Helge Drange er derfor: Hvorfor vil ikke de motvirkende faktorer som vanddamp i stratosfæren eller redusert solstråling kunne virke i lengre perioder enn 15–20 år? Hva er det egentlig igjen av klimamodellens hovedhypotese om at jordens temperatur er bestemt av atmosfærens CO₂-innhold når det hele tiden finnes andre faktorer som kan ha like stor betydning?

DET SYNES ALTSÅ som det er stor usikkerhet om årsakssammenhengen mellom atmosfærens CO₂-innhold og jordens temperatur. I tillegg er det kan hende enda større usikkerhet om sammenhengen mellom menneskeskapt CO₂-utslipp og atmosfærens CO₂-innhold. Som kjent er det menneskeskapt CO₂-utslippet bare en liten del av det totale daglige utslippet av CO₂ fra jorden (som i seg selv er nesten umulig å få oversikt over), samtidig som det skjer en omfattende utveksling av CO₂ i kontaktflaten mellom atmosfæren og verdenshavene og et enormt optak av CO₂ i jordens totale plante- og skogsvekst. Hvis vi legger denne usikkerheten oppå den usikkerheten vi har angående CO₂-innhold i atmosfæren og jordens temperatur, så har jeg en sterk følelse av at klimaforskerne beveger oss på meget tynn is. Man må vel egentlig være ganske sterk i troen for å bevege seg på et sånt underlag?

ANTON HELLESØY

Max Manus og «Kjaka»

Nå skal den regisserte heltedyrkingen tre i kraft igjen. Det neste er en statue av Max Manus. Heiagjengen er med! Har ikke han og «Kjaka» fått mer enn nok «ære» nå? Skal en lesse mer ordner, medaljer og statuer på disse nå, greier de ikke å bære det. Det er vel på tide at de virkelige heltene får litt ære også? Nå har det vært snakk om Osvaldgruppen, hvorfor ikke tenke litt på dem, og andre?

Det virker som «Kjaka» har panikk for at andre som skal få noe, noen som *virkelig* fortjener det. Sannheten må da bety noe i denne saken?

STIG ØDEGAARD, NKP MIDT-NORGE

Formelt sett er evolusjonsteorien fremdeles «bare» en teori, selv om den er meget nær opp til det man ville kalle et faktum.

Tro mot viten

EVOLUSJON

Tom Backer Johnsen, Det psykologiske fakultet, UiB

I LEDER I BT 18. april impliserer skribenten med tittelen «De rettroende krangler» at hele diskusjonen Moltu og Rygg har utløst er et spørsmål om en form for tro mot en annen form for tro. Det er grunnleggende feil. Det er ikke et spørsmål om tro mot tro, men tro mot viten.

Med hensyn til viten, så snakker vi om samme type kunnskap som ligger bak det faktum at den kunnskapsløse skribenten bruker en tekstbehandler for å skrive den samme lederen, lar en lege behandle sine barn og seg selv med moderne medisin, eller bruker moderne teknologi for å bruke bilen sin, for å nevne noen ganske få eksempler. Grunnlaget er en systematisk strategi for å samle inn og anvende kunnskap som har vært brukt siden renesansens, og som kalles forskning. Resultatene av denne strategien er det ikke vanskelig å få øye på.

MED HENSYN til tro er det ikke nødvendig å nevne særlig mange eksempler, bare å peke på at religiøse forklaringsmodeller har vært på vikende front siden middelalderen, og i dag fremstår i det store og det hele som snodige greier som du må være ganske kunnskapsløs for å stole på. For eksempel, det er få som i dag tror på at sykdom er en straff for gudløse handlinger, de fleste stoler på andre forklaringsmodeller, som for eksempel bakterier og virus. Men, slikt nevnes hverken i Bibelen eller Koranen.

Jorden er ikke sentrum i universet som de som dømte Galileo hevdet, og det er i dag svært liten tvil om evolusjonsteorien, uansett hva de bibeltroende hevder. Så når det påstås i lederen at

URMENNESKET: Naturforskeren Charles Darwin grunnla teorien om det naturlige utvalg, utviklingslæren, og har øvd en enorm innflytelse på biologiens utvikling.

ARKIVILLUSTRASJON: ARNE NILSEN

Rygg og Moltu har samme status i denne debatten som biologiprofessorene med ekspertisen i sitt eget fag fra resten av verden i ryggen, så er det i beste fall absurd og kunnskapsløst.

SÅ MENINGER og tro er ikke det samme som viten. Det må selv en journalist skjønne. Det er lov å mene at jorden er flat eller at verden ble skapt natten før 23. oktober år 4004 før Kristus som biskop Ussher i sin tid hevdet, men slike påstander er ikke lett å begrunne på en troverdig måte.

Å forlange at professorene i biologi skal begrunne sine synspunkter mot en uvitende politiker som hevder at jorden er flat

eller hva det nå var, er rett og slett tåpelig. Det faktiske forholdet er at de samme politikerne er på samme nivå som en trollmann i Afrika som prøver å helbrede diaré med å påkalle ånder. De baserer seg på tro, ikke viten. Disse politikerne og trollmennene har lov til å mene hva de vil, så lenge det ikke går ut over andre. Men hvis det er noen som trenger å komme med en begrunnelse for sitt syn, så er det ikke professorene.

PROBLEMET ER at det som kalles for en «teori» i seriøs forskning er noe ganske annet enn «teori» i dagligtale. Det er lite eller ingenting av den kunnskapen som er

samlet inn av tusenvis av forskere i flere generasjoner som tyder på at Darwin tok feil på vesentlige punkter.

Likevel, og formelt sett, er evolusjonsteorien fremdeles «bare» en teori, selv om den er meget nær opp til det man ville kalle et faktum. Dermed stiller de som bruker en par tusen år gammel godt redigert bok som Bibelen som utgangspunkt for sine meninger, uten noen form for empiri, ganske svakt. Dermed, å si at det er et spørsmål om «tro mot tro» er rett og slett tøv. Det er et spørsmål om «tro mot viten». Og det burde den som skrev lederen vite. Vedkommende trenger videreutdanning.

Hvorfor er vi i Afghanistan?

AFGHANISTAN

Dave Watson

ET NYLIG LEKKET CIA-dokument avslørte planene om å plante hjerteskjærende reportasjer i europeiske media om mishandling av kvinner i Afghanistan. Dette for å demme opp for dalende støtte til USAs okkupasjonskrig. Kan det være fordi ingen av de oppgitt grunnene for NATOs tilstedeværelse stemmer med virkeligheten?

Dette er et viktig spørsmål for Norge. En grundig debatt og troverdig grunngeving for vår deltagelse er aldri blitt presentert det norske folk. Som den anerkjente Midtøsten-korrespondenten Robert Fisk sa – Norge har ikke peiling på hvorfor de er i Afghanistan. Svaret er enkelt: Norge er der fordi USA vil at vi skal være der. Det politiske Norge tør ikke si nei, vi vil vise vår underdanighet ved å supplere norske sol-

dater som kanonføde for USAs imperialistisk okkupasjonskrig.

SÅ HVORFOR ER vi der? Presidentvalget i fjor var en gedigen fiasko, med lav deltagelse og systematisk fusk. I den andre valggrunden trakk opposisjonskandidaten seg fordi en rettfærdig prosess var umulig å få til. Det påstås at flere av Karzais allierte burde bli stilt for krigsdomstolen i Haag. Noen provinsguvernører er tidligere krigsherrer ansvarlig for verre forbrytelser enn Taliban. Regjeringsskrittene stemmer blir undertrykket, og ytringsfrihet er lite respektert.

Regjeringen var raskt ute med å vedta en ny grunnlov som stadfester kvinnes underordnede posisjon. Loven gir mannen rett til å nekte å forsørge sin kone, inkludert mat, hvis hun nekter å oppfylle hans seksuelle behov. Omsorgsrett for barn gis kun til fedre. Kvinner må få tillatelse fra sine ektemenn for å ta lønnet arbeid.

KORRUPSJONEN i Afghanistan har vokst ukontrollert, millioner i bistand forsvinner årlig. Etter valgfiasken i fjor krevde giverlandene at Karzai viser handlegkraft i bekjempelse av korrupsjonen, han svarte med å reinstallere borgermesteren i Kabul, en nær venn som var suspendert pga. korrupsjon. Flere av Karzais allierte og familiemedlemmer er involvert i korrupsjon og narkotikavirksomhet.

Over 90 % av heroinproduksjonen foregår i områder kontrollert av NATO, produksjonen har økt med 40 % siden okkupasjonen. I Tyskland har statsadvokaten startet granskning av en multinasjonal kontraktør, som forsyner ISAF-basene, for herointrafikk til Europa.

MANGE VIL PÅSTÅ at verden aldri har vært mer utrygg og utsatt for terrorhandlinger enn nå. De siste ti år med krig har skapt en

grobunn for hat mellom store folkegrupper og religioner. Krigene i Afghanistan er i ferd med å spille over i nabolandet Pakistan med et destabiliserende utfall som er vanskelig å måle. Hvorfor blir ikke dette påpekt i media? Hvor er de undersøkende journalistene blitt av?

Jens Stoltenberg er klar i sin tale. Etter at en norsk soldat ble drept i januar, erklærte han at det ikke skulle åpne for en ny debatt. Hvilken debatt? I stedet for debatt er det en kvalmende, stille konsensus fra ytre høyre i Frp, til de stuerene regjeringsskrittene på

venstresiden i SV. Vi går istedenfor til det moralske lavmålet å honorere «Commander in Chief» av okkupasjonsstyrkene med Nobel fredspris! Vi kunne dermed lette vår sønderevne samvittighet ved å høre på Obamas «War is Peace»-tale.

Norge har ikke peiling på hvorfor de er i Afghanistan